

РУСЛАН

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
 Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Режлямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Передплата
 на «РУСЛАНА» вносить:
 в Австрії:
 на цілий рік . . . 12 р. ав.
 на пів року . . . 6 р. ав.
 на чверть року . . . 3 р. ав.
 на місяць . . . 1 р. ав.
 За границю:
 на цілий рік . . . 20 рублів
 або 40 франків
 на пів року . . . 10 рублів
 або 20 франків
 Подлинное число по 8 кр. ав.

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Чи і се патріотизм?

О кілька днів скорше, чим для Чехії і Морави гр. Бадені, видав намістник галицький, кн. Сангушко, розпоряджене що до прав языка руского в відносинах до властей політичних.

В розпорядженю тим сказано, що ц. к. староства мають обовязок принимати рускі письма від сторін і на них відповідати рускою мовою і руским письмом, а окрім того до сторін руских устно і письменно відносити ся лише в їх рідній мові.

Сим розпорядженєм вивязав ся князь намістник з даного слова послам руским в соймі галицькім, що він до справи рускої буде завсїгди відносити ся з «повною скрупулятностю». Рівнож усунув він давну кривду нанесену пок. гр. Голуховским рускій мові, розпорядженем з 1872 р., в котрім було сказано, що власти адміністраційні можуть вправді до руских сторін відносити ся в язиці рускім, але в переписках мають уживати лише латинського письма.

Розпоряджене те, вповни справедливе, прийняли Русини галицькі з повним вдоволенєм. А не можна забувати, що і Поляки галицькі віднеслись до сего розпорядженя зовсім прихильно. Принаймьне не чули ми і не читали в жаднім дневнику польскім який-небудь, хоч би найменший заміт проти згаданого розпорядженя.

Обяв се вірадрний. Він знаменує богато. Він знаменує, що відносини обох народів в краю в тім напрямі добре укладають ся. При уміщеню написий руских на староствах, судах і залізницях не повстало у нас піраньске питанє, а згадане розпо-

рядженє языкове не викликало з польскої сторони ніякої обструкції. Менше вартні народи — говорючи устами Вольфа — лучше найшли ся в ситуації, ніж культурою висші Німці.

Але щож? Чи користають Русини галицькі з сего розпорядженя? Питанє се лишаємо поки-що отвертим, бо позитивно відповісти на него годі. Нам случайно удалось заглянути в протоколи подавчі трех староств всхідної Галичини і ми — на диво дивне і на жаль — пересвідчили ся, що згадане розпорядженє кн. Сангушка було мабуть передчасне. Оно не пішло в парі з свідомостию прав і з пошанованєм достоїнства свого у галицьких Русинів. В протоколах подавчих не бачили ми значних слідів руских подань, а і інформації устні під сим взглядом не доставили нам доказу, що інтелігентні Русини використовують всесторонно те своє природне право. Побіч руских внесень побачили ми і численні польскі, а навіть німецькі. В однім старостві сказано нам навіть, що на кількадесятъ свьящеників, що вже перед чотирма роками дали собі слово чести, не иначе відносити ся до властей адміністраційних як лише в рускім язиці, з слова сего вивязує ся лише — один свьященик! Польскій і німецький язык милійший тим отцям від свого рідного. Коли ми случайно заінтерпелювали, одного свьященика, чому він не користає з признаного єму права, одержали ми у відповідь, що він про розпорядженя кн. Сангушка нічого не знає. Чи не читає руских дневників? — Читаю — відповів, але не пригадує собі. А «Галичанин» і «Дѣло» умістили згадане розпорядженє навіть в «Новинках», щоби оно тим скорше прийшло до відомости ширших кружків, хоч би і жіноцтва руского.

Чи не соромити ся нам таких проявів? На се питанє нема другої відповіді, як лише мовчати. Дійсність сумна! Она велить нам дуже усумнітись в житненість не народу руского, а в патріотизм его інтелігентних верств, тих верств, що здавалось розпинають ся за справу руску, що консолідують ся та на котрих устах стілько горячих — слів! Ми мабуть зле бавимось...

Тількож на успокоєне дійсних патріотів руских не можемо і сего промовчати, що не вся інтелігентна Русь до свого языка відносить ся так байдужно. Ні! Поступє і то до лучшого. У нас були і суть люди, що давно ще перед новим розпорядженем языковим стояли кріпко при своїх незададених правах. У нас є сотки народовців, на котрих не паде сором зради власних національних інтересів. У нас перенешено за руске письмо і кари грошеві, накладані деякими старостами, звісними з нетолеранції. Свїдчить про се недавний факт в Журавенщині. Не всі наші люди пишуть до властей по польски або по німецьки длятого, бо не можуть писати по московски. Ми згангріновані подекуди то скоками політичними, то личними інтересами, то консолідаціями, що народне питанє велить поки-що ставляти на посліднім пляні, але не вся інтелігенция руска плыве струєю індеферентизму національного. Тому і не входимо глибше в ту справу в надії, що дехто отямить ся на ту нашу пригадку, бо лише *vigilantibus jura*.

З другого боку єсьмо уповажнені, подати до прилюдної відомости, що в виду фактів, що не всі староства зуміли доси примінити ся до згаданого розпорядженя языкового кн. Сангушка, посла рускі упінули ся на днях в президії ц. к. наміст-

15)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

Із Словації.

Пісні словацькі.

(„Думки і пісні“ стр. 139-150).

Із збірників виданих на світ працею Коляра в Празі і Срезневського в Харкові.

Посвячає ся І. І. Срезневському.

I.

»Долино, долино,
Глибока долино!
Чи по тобі чутка
Дійшла до дівчини?»

»Яка-ж тая, милий,
Яка чутка тая?
Може вже у тебе
Коханка другая?»

»Ні, ні! миліно!
Од тебе не знаю;
Одно мені тяжко:
Тебе покидаю!»

Вийшов він за двері
Сльози капать стали;
Капали на камінь
Камінь пробивали.

Вийшов він за двері
Очі утирає:
»Нехай тебе, мила,
Бог не зоставляє!

Хай і тебе, мамо,
Бог не зоставляє!
Мое-ж серце щастя
Нехай забуває!»

II.

Горо, горо
Горо дубова!
Ой, хто тебе рубати ме
Як на коні скакати му?
Горо, горо,
Горо дубова!

Лучко, лучко,
Лучко зелена!
Ой, хто тебе косити ме,
Як шаблею брязчати му!
Лучко, лучко,
Лучко зелена!

Дівко, дівко,
Дівко-коханко!
Ой, хто тебе кохати ме,
Як я в землі лежати му?
Дівко, дівко,
Дівко-косанко!

III.

Біля церкви мостик
Гень-гень мріє,
А по йому травка
Зеленіє;

Травка та зелена
Не кошена...
Через мостик мила
Одвезена!
Хто її відвозив,
Хай кохає;
Тільки в моїх очах
Не бвімає...
Колиж обвімає
То хай в ночі,
Та щоб не боліли
Мої очі.

IV.

Гой, гой, гой!
Кінь мій вороний
Вже не мій, вже не мій!

Гой, гой, гой!
Старий гайдамака
Його взяв, його взяв!

Гой, гой, гой!
І дівчину мою
Гайдамака узав!

Гой, гой, гой!
Я до дому прийшов,
А дівчини нема!

Гой, гой, гой!
Я шаблюку знайшов
Та з шаблюкою в ліс!

Гой, гой, гой!
Я у лісі знайшов
Розбішаку свого!

ництва львівського о те, щоби ніхто не сьмів на будуче виломлювати ся з під приписів центральної краєвої управи.

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Theodor Lorentzen.

(Дальше).

Знесене роботи після умови (акордової).

Окрім осьмигодинного дня робочого домагають ся соціялісти також знесеня роботи після умови, бо она доставляє підприємцеві дешевшої роботи в коротшім часі, як звичайно. Се уважають соціялдемократи кривдою. Ми бачимо в тім такий сам рахунок, як при осьмигодиннім дни робочім. В робітничих кругах погляди на роботу умовну а платну (Lohnarbeit) дуже поділені. Головна річ в тім, щоби робітник дістав достаточну заплату, а все инше пуста теория. Се мусять признати і соціялдемократи, що робітники сего сторонництва радо підіймають ся роботи після умови (акорду), бо можуть більше заробити, а се головна ціль. А тимчасом нераз робітники на вічах нарікають, що наколи робили якийсь час за плату, тоді були для них лихі часи, они мало заробили. Але се найцікавіша проява, що коли соціялдемократи агітують завзято за осьмигодинним днем робочим і за знесенем роботи після умови, як раз в їх власних заводах (а тих є досить, як в друкарнях, пекарнях, складах консумових і т. п.) не заведено 8-годинного дня робочого, а в многих роблять навіть понад 10, а в деяких навіть по 18 годин! Соціялдемократи мають на многі в приватнім посіданю находячі ся місця робітничі яко роботодавці такий вплив, що треба би лише кинути оклик, щоби всі можливі бажання здійснили ся. На з'їзді соціялістичнім в Франкфурті в 1895 р. ухвалено знесенє: »В усіх друкарнях, де печатають ся соціялдемократичні часописи, має бути знесена робота після умови«. Але ся ухвала, як і багато инших постанов соціялдемократичних, ухвалюваних для уснокоєня має ворохобних, остала не виконаною. Навіть в друкарні головного органу »Vorwärts« нема ані 8-годинної роботи ані не знесено роботи акордової. Навіть нічної роботи не знесено в соціялдемократичних друкарнях, для того що »Vorwärts« і Гамбурекє »Echo« за пізно подавали би вісти політичні своїм читачам. Отже лише для заспокоєня цікавості, щоби читателі не потребували шів дня довше ждати, мусять робітники спроневірувати ся засаді і робити так нездорову і деморалізуючу нічну роботу! Акордо-

*) Див. ЧЧ. 127 і 128.

ва робота не може там бути, як запевняють, знесена, позаяк робітники за мало би заробляли. Чомуж їм відповідно не піднесуть плати?

Вжеж не повинно би там бути так трудно о гроші, коли після справозданя »Vorwärts« мав в останнім році 55.536 марок надвишки. Але тут о зовсім що иншого ходить. Осьмигодинний день робочий відносить ся до буржоа, а не до соціяльних демократів! Є лише деякі виїмки; так н. пр. три стереотипники »Vorwärts« — а мають теоретично 8-годинну роботу; але в 14 днях мали они аж 200 годин надобовязкових, так що на одного випадає по 5½ год. денно і тим способом в дійсности кожний з них робив денно 13½ год. Колиж друкарня держала-б ся 8-годинного дня робочого, то було-б ще в ній найшло місце двох безробітників стереотипників. Єсть се отже справдешний скандал, що заводи »одиної партії робітничої« так маловажають собі домаганє робітників на скороченє дня робочого.

На з'їзді партії у Вроцлаві заявлено: знесенє акордової роботи в заводах партії не є по-раднє! Тим показала соціяльна демократія і тут, що она зовсім не думає щиро, щоби для робітників щось корисного зробити. Інтерес і надвишки грають у неї головну а може ще більшу ролю, як у инших роботодавців. Се сором для соціяльної демократії, що она така неконсеквентна.

Соціяльно-демократичний з'їзд у Вроцлаві показав, що всі соціялдемократичні науки є гарними але пустими фразами. Щораз більше ті панове, а особливо проводирі соціяльно-демократичні нахилиють ся до погляду: жиемо раз серед суспільности, то не можемо з нею зірвати, а мусимо з нею жити. Сей погляд висловив уже давніше Бебель, а тепер знов его повторено у Вроцлаві. Колиж розходить ся о инших роботодавців, що не належать до соціяльно-демократичної партії, тоді на все те не зважає ся, лише виступає ся енергічно против них!

(Далі буде).

Черніївський процес.

(Дальше.)

До розправи візвала прокуратория 16 свідків, межи ними вахмайстра Нідерлього, жандармів Панькова (Русин), Подольського і Вишатицького, трех жидів і членів громадского уряду. Оборона покликкала до генер 28 свідків. Один свідок, Павло Коперекій не явив ся бо вийшовши з слідчої вязниці збожеволів і перебуває в Кульпаркові.

Приступаємо до зізнань свідків а найго-

ловнішим з них є вахмайстер Нідерле, бо головно на его зізнанях зіставлено акт обжалованя. Нідерле є мужчина сухорлявий, з роду Чех, по польски добре говорить і зізнає згідно з актом обжалованя: Зі староства одержав писемне порученє предприняти арештованє в Чернівці. Прийшов там о 4 годині рано і зголосив ся до Маргулеса(!) а з ним доперва пійшов до віята. Кожний з 5 жандармів дістав до боку одного радного і з ними пійшли по селі арештувати. Нового зізнає Нідерле тільки, що коли етиск зробив ся великий, по кількарразовім накликуваню, щоби люди розійшли ся, хлоп якийсь насталяючи груди мав закликати: »Як Цісар казав вам стріляти, то стріляйте!« Предсідатель трибуналу взиває его, щоби веказав тих, що найбільше відзначили ся при тім заколоті. На се спізнає він Штундера, Миськова і Семкова. Дальше предсідатель питає Нідерлього, чому він не пійшов до пароха і не зажадав, щоби успокоїв людей? То була прецінь найпростіша річ. Свїдок: Не мав я часу, за той час могли мені відбити вязнів; впрочім то не є моїм обовязком. Свїященик добре чув, що діє ся, міг проте сам без моего візваня се зробити. Прокуратор зажадав службової інструкції і свідок приніс єї по полудни. Прокуратор: Чи пізнаєте помежи арештованими Федорка? (Сей вєтає). Свїд. Так, бачив я его в шпитали. Прокуратор: Але чи маєте ви певність, що Федорко стояв в товпі на фронті? Свїдок: Не можу сего твердити. Потім взяв в обертає свідка др. Олесницький і задавав єму цілий ряд питань, під котрими пан вахмайстер смертельно пріли. З питань показало ся: 1) Жандарм прийшовши до Чернівца інформував ся насамперед у Маргулеса; 2) арештованя предприняті в кількох сторонах села заалармували село без дзвону; 3) дзвоненє на Службу Божу може бути подібним до алярмового, перестанки є однаково довгі; 4) вахмайстер не може розпізнати бунтівників а висьпівав їх слідчому судії — не знаючи їх — опираючи ся на інформаціях заступника віята, Спсакка і когось третого; 5) ніхто з товпи не кинув ся на жандармів, ані їх словом навіть не образив; 6) вахмайстер Нідерле зізнає, що просьб і криків »гура« не уважав за удареннє службової чинности; 7) признає ся, що не поступив після інструкції, бо не вичерпав всіх средств лагодячих за-бурєне. Інструкція каже: Товпи упімнути, дальше арештувати непослушних, а вкінці упертим наложити кайдани; 8) інструкція наказує уживати оружия: »Mit möglichster Schonung des Menschenlebens«, чого в тім случаю не було.

На знесенє прокуратора ухвалив трибунал візвати на свідка виборчого комісаря Штрасера. Обговорювано всесторонно також інструкцію для жандармерії, котра позволяє ужити оружия

Гой, гой, гой!
Я дівчину одняв,
Гайдамаку убив!

V.

Йшов весною я по полю,
Зеленім гайочку;
Пострічав єя з дівчиною
В зеленім віночку.
Ми в купочці розмовляли
До білого ранку;
Як сьвітати починало,
Кинув я коханку.
Йшов я селом край хаточки,
Вона закликає:
»Йди до мене, мій миленький!
Двері відчиняє.
Я сказав їй, що мене кінь
Уже дожидає;
Вона-ж мені ні словечка,
Сльози утірає.

VII.

На високій горі
Горять ясні огні.
Що за люди сидять
Край огнів, що горять?
Край огнів тих сидять
Пятьдесят розбишак.
А один із них старий,
Дуже він посічений:
»Мені з вами не жити!
Мою шаблю возьміте;
На двоє расколїте;
Острим кінцем голову зотніте,
Тупим кінцем землю копайте,

Могилу мені виривайте
Мене старого поховайте».

VIII.

Король войну замишляє,
Жінки, дівки зоставляє,
Самих хлопців забирає.
Один старим ся сказав,
К тому й синів він не мав;
Тільки мав він три дочки,
Три гарних голубочки.
»Найстаршая моя доне,
Йди на войну за мене!
»Пане-тату! не піду:
Я воювать не буду.«
»Підстаршая моя доне,
Йди на войну за мене!
»Пане тату! не піду:
Я воювать не буду.«
Найменшая Маречка
Мовить йому словечко:
»Не турбуї ся, пане тату,
Ось я піду воювати.
Купи коня вороного,
І сїделце на його;
Стальовую шаблячку,
І пістолів парочку.
»Ох, доню моя милая!
Чи ти знаєш? война злая!
З-за других не видавай ся.
В строю зоставай ся...«
Як на войну знаяжали
Сестриці ю оплакали;
Як на коника сїдала,
Батько й невька оплакали...
А вона на те не дбала:
Із строю ся поривала,

В табор вражий ся вдавала.
Король тому ся дивив,
І вояка похвалив:
»Отто вояк страшний, дивний,
Та ще к тому й уродливий!
Як-би така дівчина,
Булаб мені женишина!
»Королю! дівчина я:
Держись слова, я твоя!«

IX.

Отруя.

— Де ти була, моя Ганночко?
На весіллі, моя ненечко.
— Що давали тобі їсточки,
Моя доню, моя Ганночко?
Непосолєні три рибочки...
Горе мені, моя ненечко,
Липечко, болить головочка!
— Що давали тобі питочки,
Моя доню, моя Ганночко?
Винце, винце, моя ненечко...
Горить лице, болить сердечко,
— Де полєгша тобі, донечко,
Моїй доні, моїй дівчині?
В церкві, в церкві, по середині!
— Що послати тобі донечко?
Стєли білую сорочечку,
Та сосновую ще дощечку.
— Чим укрити ся тобі, донечко?
Клади, мамо, свою донечку,
А під нею і над нею дощечку.

тільки в трех случаях: 1) для власної оборони; 2) в разі потреби здушення опору ставленого в цілі ударемнення урядової чинності; 3) в разі утечі злочинника. § 65. тої інструкції пояенное ближе, коли належить ужити оружя. Після сего параграфу уживає ся оружя тільки по безуспішнім використанню иньших средств в тім разі, сли проступник має в руках оружя. При опорі треба его зробити до оружя неспособним. Для усунення всяких сумнівів, що до тої інструкції, візвав председатель трибунала на сьвідка, ротмайстра жандармерії. На жадане оборони візве трибунал тих 8 ексцедентів (девятий тоді арештований, Чубатинський, знаходить ся налаві обжалованих) на посвідчене, як заховували ся жандарми підчас конвою. Натом сть не згодив ся трибунал на візване сьвідків, могучих ствердити нелегальність правіборів.

Оборона конче бажала довідати ся від вахмайстра Нідерлього, від кого він в старостві одержав картку з поіменним виказом тих ексцедентів. Нідерле зізнає, що не памятає, з чиїх рук ту картку дістав. Всі оборонці по черзі випитують сьвідка про всякі подробиці і довідали ся, що жандарми палахів не уживали для того, що наставленим на карабині багнетом *видідійше* колоти. На се зробив увагу др. Дудікевич, що до ужитя багнету насторченого на карабині потреба много вільного місця, тож не було великого стиеску. Впрочім могли жандарми робити собі перехід кольбами, а не колоти людей на смерть.

На питанє прокуратора заперечує сьвідок, щоби перестерігав людей, що буде змушений ужити оружя, не бачив також в поведеню народу «einen Widerstand». Був то опір того роду, що годі було рушити ся з місця.

Присяглий, адвокат Гавліш: Чи уважали ви то за звичайний опір, чи за насильний? Сьвідок: Мусів бути насильний, сли тиснули ся і напали... Др. Гавліш: На кого? Сьвідок: На арештованих, але не на жандармів.

Сьвідок Паньків, жандарм говорить о заколеню двох людей з цілковитою обоятноістю. Зізнає більше від акту обжалованя. Говорить, що люди не просили, але кричали «не дамо, не пустимо; они невинні, то жидівська справка!» Даволено на гвалт, заходила обава, що їм відобють вьзнів, ддятого скували арештованих і спрягли до купи ланцухами. Коли се зроблено, відозвали ся голоси: «Ого вже за пізно!»

Председатель: В чім ви властиво виділи, що ситуація грізна? Сьвідок: В тім, що кричали... Могли й нас набити (веселість). Председатель: Чи їх постава була грізна? Сьвідок: Так. Председатель: Чи шарпали вас, може образили? Сьвідок: Ні, (а по довшій павзі) по тім, що не уступали ся. Председатель: Як держалисьте карабін. In die Balance? Сьвідок: Ні. До атак. На порученє председателя добуває палач і стає з ним в позиції. Підчас зізнань сего сьвідка була велика тишина в сали розправ.

Наступила конфронтация з обжалованим Чубатинським, котрий мав просити жандармів, щоби випустили его на двір в цілі успокоєня женщин і дїтий. Жандарм Паньків не памятає, але припускає можливість, що так було.

Сьвідок Йосиф Подолевский, жандарм, війшов на сально войсковим кроком з усміхом і робить вражїне «смільчака». Не записажений як і попередний сьвідок, — зізнає: Війт подав ему назвиска, котрі він собі занотував; був перед тим у Маргулеса, але не знає о чім там говорив Маргулес з вахмайстром, бо не розуміє по німецки ані по жидівски, ані по руски, то й не знає, чо го хотїли хлопи, коли були перед канцелярією. Сьвідок держав карабін на розказ вахмайстра «zum Fechten Stellung (напрям скісний, кольба на дїл, багнет до гори) і так стояв з пів години. Хлопи тиснули ся навіть на карабін а при випроваджуваню ескорти кричали «гура». Потім стиснено арештантів і жандармів. Вахмайстер робив дорогу шаблею а він пхнув два чи три рази в товпу, почім ескорта рушила, а товпа ступала в певній віддали. Сьвідок заявляє, що кричали під канцелярією, що діє ся кривда, що поповнено ошуканьство, а тепер хлопи мусять терпіти.

Др. Олесницький: Чому ви не арештували нікого з товпи або не закували? Сьвідок: Не арештовалисьмо, бо товпа була би нас розброїла. Др. Олесницький: Ваші попередники сказали, що люди не відгрозували ся жандармам. Ви перший

се зізнає. Сьвідок до председателя: Не живчу собі винповідати на питане того п. ад'юнкта чи адвоката (Олесницького) бо я не вслїі на них відповісти. Др. Олесницький: Перепрашаю, що вам наробив клопоту, але мій обовязок каже мені вас дальше індагувати. По кількох ще питанях др. Олесницький констатує, що зізнаня вахмайстра а Подолевского ріжняться ся. Вахмайстер говорив рішучо, що не дістав ніяких інформацій від віита а Подолевский зізнав, що війт навіть дав кілька назвиск, котрі списано на картці. Запитаний ще в тій справі Нідерле признає ся, що війт вимінив кількох, котрих належить арештувати кромі тих, котрих вказало староство і дало їх імена списані на осїбній картці.

Далі буде.

Вісти політичні.

Посол клерикальній др. Ебенгох заявив знова в Пірбаху перед «Союзом католицким», що помиренє Нїмців з Чехами є конечне. Він готов з своїм сторонництвом (бар. Діпавлього) навіть виступити з теперішної більшости, наколи би обставини сего домагали ся.

Пос. кн. Лістенштайн, станувши перед своїми виборцями в Шварценав, заявив, що гр. Баденї увійшов вже в переговори з Нїмцями і Чехами, щоби відкликати (?) розпорядженя язикові. Бороти ся проти сих розпоряджень було обовязком Нїмців, але обструкція була непотрібна. Як би по новім скликаню ради державної обструкція мала продовжати ся, то треба би або основно змінити діловодство палати посольської, або розв'язати палату. В суперечности з тим стоїть вість, подана праскою «Politik»-ою а повторена «Czas»-ом, мов-то в найближшїм часї правительство не почне ніякої акції угодової. Що належить розуміти під словами: «в найближшїм часї» — сего «Politik» не каже.

Пос. Дейм, фєвдал чеський заявив на зборах виборців в Таборї таке: Як довго існує теперішна більшість парламентарна, будучність наша обезпечена. Ми не потребуємо тривожитись о себе. Бесїдник не знає, щоби хто-небудь з посеред більшости чеської був кликаній до переговорів. Така місія під теперішну хвилю не мала би пожеланого успіху.

Цїсар німецький при відкритю памятника для свого діда в Кольонї держав на бенкетї рїч, в котрій заручав старати ся о удержанє мира европейского. Мир існує, від коли Нїмечина сполучилась в цїсарство. Змаганєм Нїмечини буде, берегти чести держави на внї і шукати нових торгів для збуваня продуктів стану промислового.

Родова шляхта російська одержала при нагодї хрещеня другої доньки царської, Тетяни, з розказу царя опуст в процентах з 4 на 3½ від позичок, зятягнених в банку шляхотскім на землї шляхотскї.

Стрейк робітників нільнє в Угорщинї продовжає ся. 20 червня скликало товариство різнїче до Надь-Бечкерек віче, щоби нарадитись над средствами до усмирення стрейку. Дехто з магнатів заявив, що мирні переговори з робітниками не доведуть до цілі. Робітники відкинули навіть висші плати, а йдуть за голосом агїтаторів социјалїстичних і за їх широкими обїтницями. Годї терпіти дальше сей тероризм, а треба постарати ся о посторонних робітників. Вкінци ухвалено таки вислати делегатів до переговорів з робітниками.

Суди італійські домагають ся видачі Кріспїого за участь его в нечистих манїпуляціях банкових. Правительство внесе мабуть предложение до парламенту на видачу Кріспїого.

На Кретї переговорює з повстанцями адмірал Канаверо яко командант флоты европейскої. Ему і повелось на днях бодай одну частину вождів повсталецких наклонити до залишеня дальших операцій воєнних під запоруюку, що Крета одержить самоуправу.

Семе засїданє конференції амбасадорів відбуло ся 21 червня в Царгородї, але услїва мира ще не готовї.

Королева Вікторія прибула 21 червня з Віндсору до Лондону, приймала 22 червня представителів держав европейських і князів індійських, почім вручено їй адреси від обох палат. В палатї посольській посла ірляндскї голосували

проти адреси, бо Ірляндия за панованя Вікторїї не тішилась добром.

В Італїї застрейкувало 11.000 робітників на полях рижових в околиці Больонїї. Виступило військо, причім убито трех робітників, 50 ранено, а 80 увязнено.

Новинки.

— **Є. Ем. Кардинал-Митрополит** віхав нинї на літній відпочинок до Підлютого.

— **Зїзд деканів** архид. львівскої відбув ся вчєра в цілі приготвленє до синоду дисцезального, котрий відбуде ся у вересни. Народам проводив Є. Ем. Кардинал-митрополит. З ініціативи Є. Еміненції пороблено приготвлення до заснованя комітету для сьвяткованя 50-літнього ювілею панованя Є. В. Цїсаря.

— **Бідний Вольф**. На правне застереженє, подане з арешту через посла Вольфа до суду повітового в Фінфгавзі проти виконаня кари арешту, видав тойже суд ореченє: Поданє о увільненє з вьзницї не може бути увзгляднене, позаяк по причинї замкненя ради державної, палата судейска не може пос. Вольфа уважати нетикальним.

— **Дашинський піде на село — дурити**. Соціалїст сей польскій держав 21. червня в Краковї рїч до своїх виборців, в котрій обговорював свою діяльність (?) в палатї посольскїй, справу Шаєра, вибори в Галичинї, вибір комісії легітимационної, організацію більшости парламентарної, беспідставність чеського права, розпорядженє язикових і внесенєя шкільного Ебенгоха, а відтак заповів, що буде ноборювати духовенство та що піде з тим всім на село.

— **О. Стояловский**, одержавши від міністра Гляйспаху лист безпечности на поїздку до Каносси, не доїхав ще до Риму, а сидить дєто над морем в кліматичній стації для поратованя здоровля і з відтам політикує, а радше бере ся против социјалїтєв. В «Więce»-u polsk-im» помістив він письмо, в котрїм каже: Не розумію, по якій причинї піддержували польскї социјалїсти обструкцію Нїмців? Але тим перевели они доказ, що они уміють парламент перемінити на коршму. Они вимовляють ся тим, будь-то хотять повалити гр. Баденього. Пуста вимівка. Баденього треба було валити в осєни 1895 р., коли він з Люєгером боркав ся без потреби. Але тоді як-раз помагали социјалїсти правительству проти Люєгєра. Кажуть социјалїсти, що гр. Баденї нарушив конституцію через виданє розпоряджень язикових. І се лож, бо социјалїсти узнають зміст сих розпоряджень справедливим. Отже ані з великого розуму ані з принципу справедливости, чим чваняють ся, але з простої ненависти до антисемїтів брали социјалїсти польскї участь в бурдах німецких. — «Deut. Volksblatt», нотуючи се письмо Стояловского, додає, що він потрафив den Nagel am Kopf.

— **Сєгорїчї жнива**. Майже рїч певна, що сєгорїчї жнива випадуť дуже лихо. Безнастаннї дощї і заливи засягли не тільки Галичину але також Чехи, Мораву і Угорщину. Кромі того сего року зайшла ся особливша подїя, що деякі відосїбенї околицї на Подїлю і Моравї мають посуху. З заграниці відомо тепер, що в Румунїї жнива майже вже пропалї, в Росїї також нема ніяких виглядів на обильність зборів. Навіть Індїї і Америка не мають великих надїй на сєгорїчї жнива. В Індїях послїдними днями наступили великї слоти і виливи і наробили не малої шкоди в засївах. Торги збіжєві вже днєсь заявляють рух. Належить сподівати ся, що ціни збіжя підуть значно в гору.

— **100 мїліонів франків** присудили дипломати Туреччинї яко винагороду коштів воєнних.

— **Цїлованє книжоч**. Міскаї фізикат в Брод-Фордї в Англії зарядив хемїчну аналізу Біблії старого звїста, нетру від 60 літ в тамонїній цєркві поцілувало доси більше-меньше 40.000 осіб. Аналіза мала виказати, о скілько такі річи, виставленї на загальнї поцілуї, є розсадниками заразливих слабостей. На щастє не відкрили ученї хемїки бацилїв тифу, туберкульози ані дифтерїї. Але за те проживало в книзї сїм иньших родів бацилїв, з тих один заразливий, котрий гноїть рану при нашкірнїм скалїченю. Хемїки оrekli, що Біблію треба би постійно піддавати десїнфекції щоби можна мати певність, що она не є розсадником недуг.

— **Всячина Дунай** розірвав греблю коло Іваної, як доносять з Загребу — і залєв 3000 моргів поля. — Рівнож з Константинополя ходять вісти, що цілі околицї стоять під водою. Адриянополь залитий цілковито. Зелїзницї застановили рух. Жнив в деяких околицях майже не буде. — На Угорщинї боаять ся, що в жнива зайдуть стрейки женців. Правительство радить законтракувати робітників з Галичини.

Розклад їзди на залізницях

після часу середно-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Поїзд	год.	приходить до Львова	Поїзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	"	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокала і Ярослава через Раву	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белця в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	мішаний	9:40	до Янова
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	особовий	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	мішаний	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белця в спол. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
"	6—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{5}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{9}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в повсякденні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8—	з Янова від $\frac{1}{5}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{9}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в повсякденні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокала і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	11—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом			

Болеслав Янковский
Робітня рушникарска і продаж оружа

у Львові
ул. Чарнецкого
число 2

порукає стрілецьке оружа всіляких системів під випробованою і управильною гарантією. Продаж лусок набоевих, машинок до набиваня і закручуваня. Реконструовані набой, рівнож мірки на порох примінені до калібру. — Всякі репарації приймає ся під гарантією. 10—10

Люд. Шеліґевич
годинникар
передтм
Володислав Даєвский

виконує всі роботи входячі в обсяг годинникарства

у Львові, ул. Коперника ч. 8.

заразом удержує склад годинників і zegарів з перворядних фабрик заграничних з гарантією і по уміркованих цінах.

Замовленя з провінції виконує як найточнійше. Направа zegарків і zegарів заразом антиків з 2-літню гарантією. 154 9—10

Робітня уніформів
для п. ц. к. офіцирів, урядників і пп. студентів

а заразом всіляких убранных мужеских

Йосифа Сеґети

у Львові, при улиці Паньскій ч. 22.

Всякі замовленя виконують ся по цінах умірених в як найкоротшій часі, так в місци як також на провінцію. 130 4—15

Всілякі купони
і вильосовані цінні папери

виплачує без потручення провізії або коштів

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім. (21)—?

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдєня!

ІВАН ЯРИМОВИЧ
склад і рукоділля обуви мужескої, дамскої і для дітій
у Львові, пл. Бернардинська ч. 10.
(напротив ул. Пекарської)

має честь повідомити отсім Вл. Публику, що вирабляє **ОБУВУ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайдєня, з всякого рода шкір, як: **Обувє** мужеске і дамске, також **чоботи** з хольвами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних.

Також приймає до відновленя і направи **Кальоші** і **Плащі** кавчукові, всякі **гумові** приряди як також зельованя обуви кавчуком.

Всякі замісцеві замовленя виконує в можливо як найкоротшій часі. Дякуючи за дотеперішні ласкаві вгляди, і поручаючєсь на дальше, остаю з глибоким поважанем **Іван Яримович.**

129 4—10 Спеціаліст до направи кальоші і плащів кавчукових.

Перший руский склад і робітня виробів ножівничих власних і англійских під фірмою

Іван Ляврук
порукає

Бритви, ножички, сцизорики, трокарі і цуцадла для худоби, ножи і ножичі сгородові, ножи столові і кухонні, і ріжні вироби ножівничі.

Приймає бритви до острєня і обтяганя і всілякі замовленя так в місци як і з провінції виконує як найскорше і найдокладнійше.

Дякуючи за дотеперішні вгляди прошу поважаних родимців о такі і на будуче з поважанем **Іван Ляврук, ножівник**
ул. Галицька б. у Львові.
128 6—10

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 47—?

1000 туюток цигаретових за 1 зр. порукає фабрика туюток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ
Львів, улиця Галицька число 12.
Замавляючим 5.000 туюток разом опакованє і відсылка франсо.

За добірне оружа **СРІВНИЙ МЕДАЛЬ**

Робітня рушникарска

В. Шадковский
і **С. Копчинський**
у Львові, площа Бернардинська число 1.

Виробляє і удержує на складі випробованє мисливске оружа всіляких системів, як також перерабляє зі старих на найновійші системи.

Замовленя і репарації так в місци як і на провінції виконує скоро і старанно. 152 10—10

Магазин блаватних товарів
Дамскої конфекції
Білизни

Антін Пізунський
у Львові,
Академічна ч. 12.

порукає великий виріб сезононих новостий, а також склад полотєн, шертінгів, хусток, ручників, сервет, обрусів, пончі, скарпеток. — Робітня сукон і швальня білизни. Прібки на жаданє висилає ся. Ціни як найприступнійші. 151 4—47